

Leeuwarder Courant 9 sept. '06

Strafrechtelijke immunititeit overheden wankelt

Roelvink.

Door René van Baal

LEEWARDEN - Ambtenaren en bestuurders die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van het cellencomplex op Schiphol kunnen wel strafrechtelijk vervolgd worden. Voorwaarde is dat zij op de hoogte waren van overtreding van bouwvoorschriften, geen toezicht hielden op de regels rond de bewaking of bewust onvoldoende gekwalificeerde medewerkers aanstelden.

Die conclusie trekt hoofddocent staats- en bestuursrecht Michiel van Emmerik van de Rijksuniversiteit Leiden.

aan sprake is van Emmerik baseert zijn gevolgtrekking -- een uitspraak van het Europese Hof.

Dit orgaan oordeelde eind 2004 dat individuele bestuurders vervolgd kunnen

worden op grond van artikel 2 van het Europees Verdrag ter Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). In het artikel is het recht op leven vastgelegd.

Het Hof deed die uitspraak in een Turkse kwestie. Bij Istanbul lag een grote vuilnisbelt waar vlakbij steeds meer krotwoningen verrezen. Ondanks indringende waarschuwingen voor het gevaar van ontploffingen als gevolg van methaangasvorming greep de burgemeester niet in. Een ontploffing volgde waarbij 39 mensen om het leven kwamen.

Volgens het Europees Hof had de burgemeester het recht op leven geschonden door de gevaarlijke situatie te gedogen. Nabestaanden hadden recht op een strafrechtelijk proces tegen de verantwoordelijke lokale autoriteiten. Die uitspraak kan ook gevolgen hebben voor

de Nederlandse wetgeving. Ons land heeft het EVRM ondertekend en de werking van het verdrag gaat boven de nationale wetgeving.

Volgens Van Emmerik ligt met het arrest van het Europees Hof vervolging van de verantwoordelijken voor de Schipholbrand binnen bereik. Tot nu toe biedt de jurisprudentie van de Hoge Raad alleen de mogelijkheid om lagere overheidsdienaren te vervolgen.

De uitspraak van het Europees Hof is voor PvdA-Kamerlid Aleid Wolfsen aanleiding geweest om een initiatiefwetsvoorstel in te dienen, dat de aansprakelijkheid van lagere overheidsorganen uitbreidt tot hogere overheidsorganen. Hij vindt het onjuist dat burgers en bedrijven wel vervolgd kunnen worden en overheden immunitet zouden genieten. Minister Piet Hein Donner van justitie

werkt aan een minder vergaand wetsvoorstel, waardoor alleen individuele ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor ernstige fouten.

Of het openbaar ministerie besluit om betrokkenen bij de Schipholbrand aan te pakken, zal sterk afhankelijk zijn van de concrete omstandigheden. Centraal daarbij is de vraag in hoeverre de verantwoordelijken op de hoogte waren van de tekortkomingen van gebouw en het gebrekkig toezicht op de naleving van de regels.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid maakte gisteren bekend dat het rapport over de fatale brand in het cellencomplex op Schiphol op donderdag 21 september verschijnt. Dat is een week eerder dan aanvankelijk gepland. De raad heeft de presentatie vervroegd op verzoek van de Tweede Kamer.